

TİM

TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

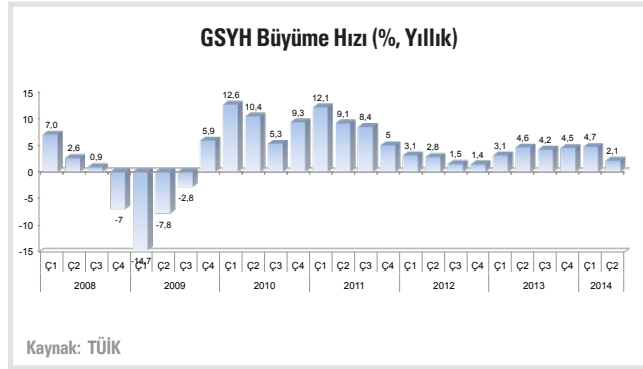
MİLLİ GELİR VE BÜYÜME

Gayrisafi Yurtiçi (GSYH), 2014 yılının 2. çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine göre %2,1 oranında büyüdü. GSYH'ye talep yönüyle bakıldığında, bu dönemde kaydedilen büyüme oranına 1,5 puanlık katkının, ihracattan geldiği görüldü. İhracat 2013 yılının aynı dönemine göre %5,5 oranında büyüyerek ilk çeyrek büyümesinin motor gücü oldu. Bu dönemde ekonominin büyüme hızına ihracattan sonra en büyük destek ise, ithalattan geldi. İthalatın %4,6 oranında bir düşüş kaydetmesi, net ihracatın büyüme üzerinde pozitif ve güçlü bir etki yapmasını sağladı. Bu bağlamda dış ticaret, söz konusu dönemdeki GSYH artışına toplam 2,9 puanlık bir katkıda bulundu. Böylelikle ekonomi yılın 2. çeyreğinde de, dış talebin ağırlıklı etkisiyle büyümüş oldu.

İlgili dönemde iç talep ise, zayıflamaya devam etti. Bu çerçevede özel tüketim, bir önceki yıla göre %0,4 oranında artış kaydederek, milli gelir artışına sadece 0,3 puanlık bir katkı sağladı. İlk çeyrekte büyümeyi destekleyen kamu harcamalarının da bu dönemde frene basması, iç talebin etkisini zayıflattı. Nitekim kamu tüketimi, artış hızını %2,4 seviyesine in-

dirirken, kamu yatırımlarında ise %0,9 oranında bir düşüş görüldü. Bu bağlamda kamu harcamaları, 2.çeyrek GSYH gelişim hızına 0,2 puanlık sınırlı bir katkıda bulundu. Öte yandan, özel sektör yatırımlarındaki düşüş bu çeyrekte hızlanarak %4,1 oldu ve ulusal ekonomik büyüme hızını 0,9 puan olumsuz etkiledi. Sektörler kâna- dında ise, 2. çeyrek büyümesine

en büyük destek, %7,1 oranında büyüyen finans sektöründen geldi. Ekonominin söz konusu dönemdeki büyüme hızına 0,8 puanlık katkı sağlayan finans sektörünü, imalat sanayi izledi. İmalat sanayi %2 oranında büyüyerek, 0,5 puanla GSYH artışına ikinci en önemli katkısı sağlayan sektör olurken, bunu 0,4 puanla ulaştırma sektörü izledi.

GSYH 2. Çeyrekte Yıllık %2,1 Büyüdü

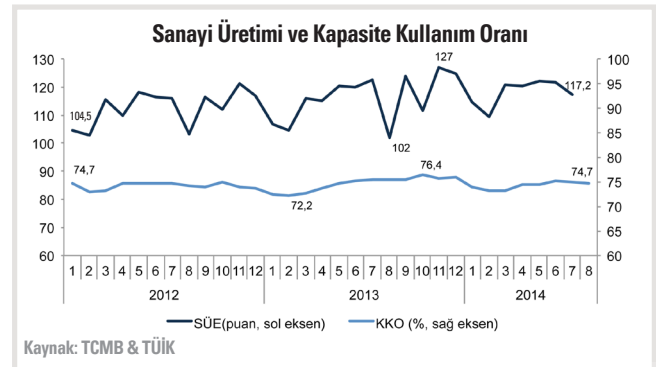
Ekonomik Büyümenin Lokomotifi Net İhracat Oldu

İç Talepte Zayıflama Devam Etti

SANAYİ SEKTÖRÜ

Haziran ayında 121,9 puan seviyesinde gerçekleşen Sanayi Üretim Endeksi (SÜE), mevsimsel etkilere bağlı olarak Temmuz'da 117,2 puan olarak kaydedildi. SÜE, takvim etkilerinden arındırılmış veriler doğrultusunda ise, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,6 artış kaydetti. Alt endeksler incelendiğinde, sanayinin yıllık gelişiminde, imalat sanayindeki %3,4 oranındaki yukarı yönlü hareketin etkili olduğu gözlemlendi. Söz konusu performans, %6,2 oranında artış kaydeden elektrik, gaz, buhar üretimi alt endeksi de destek verdi. Madencilik grubu ise, bu dönemde %0,4 oranında bir gelişim kaydetti. Endekste, ana sanayi grup-

larına göre ise, sermaye mali imalatı %9,4'lük ciddi tırmanışı ile dikkat çekerken, ara mallar kategorisi dışında, başta tüketim olmak üzere tüm gruplarda artış görüldü. Öte yandan, İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) Ağustos ayında 0,2 puan düşerek %74,1 oldu. KKO, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 1,1 puan düşüş kaydetti. Oranın Ağustos ayındaki yıllık düşüşünde, yatırım malları ve ara malları kalemleri rol oynarken, gıda ve içecekler de buna katkıda bulundu. Aynı dönemde tüketim malları ise yıllık bazda yatay bir seyir izledi. Bununla birlikte KKO'nun aylık gelişiminde ise, tüketim mallarının olumsuz, yatırımların ise olumlu etki yapması dikkat çekti.

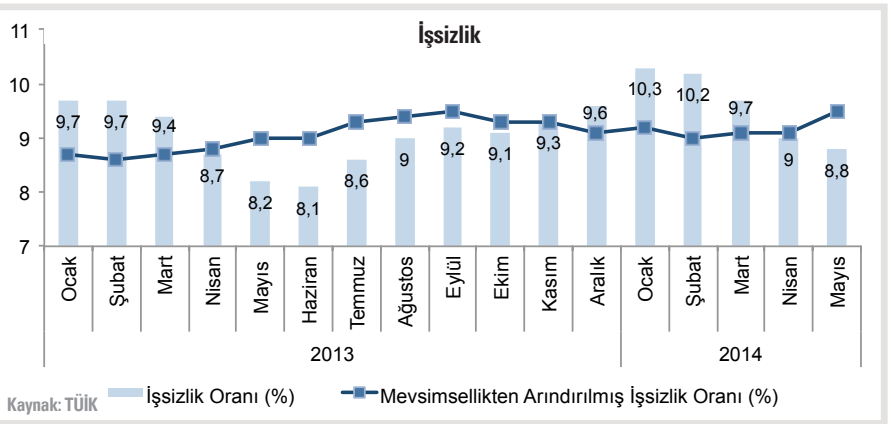

Yatırım Malları İmalatı Yükseldi

Sanayi Üretimi Temmuz Ayında Yıllık %3,4 Yükseldi

İŞGÜCÜ PİYASALARI

Nisan ayında %9 seviyesine gerileyen işsizlik oranı, düşüş trendini sürdürerek Mayıs'ta %8,8 olarak gerçekleşti. Bununla birlikte, söz konusu düşüşte, mevsimsel etkilerin söz sahibi olması dikkat çekti. Bu dönemde işsizlik oranı erkeklerde %8, kadınlarda ise %10,5 olarak kaydedilirken, istihdam oranı %46,7, işgücüne katılım oranı ise %51,2 seviyesine yükseldi. Buna paralel olarak, Mayıs döneminde gerek işgücüne katılım gerekse istidamdaki artış eğiliminin devam ettiği gözlemlendi. İşgücüne katılım oranı erkeklerde %71,8 olurken, kadınlarda %31 olarak gerçekleşti. Öte yandan genç işsizlik oranı bu dönemde 0,3 puanlık artışla %15,8 düzeyine yükselirken, tarım dışı işsizlik oranı ise, 0,1 puan gerileyerek %10,7 olarak kaydedildi.

İşsizlik Oranı %8,8 Seviyesine Geriledi

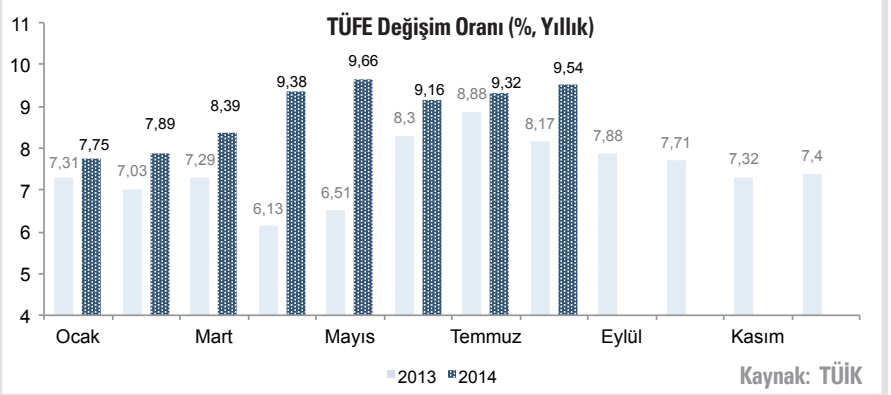
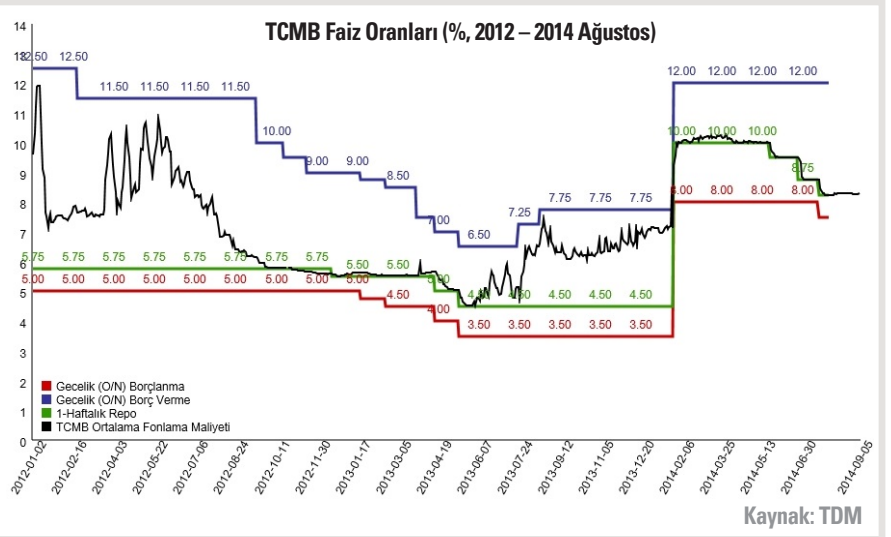
İşgücüne Katılımdaki Artış Devam Ediyor

PARA POLİTİKASI ve ENFLASYON

Para Politikası Kurulu (PPK), 27 Ağustos tarihli toplantısında, birikimli döviz kuru gelişmelerinin yıllık enflasyon üzerindeki olumsuz yansımalarının kademeli olarak azaldığını ancak gıda fiyatlarındaki yüksek seyrin enflasyon görünümündeki iyileşmeyi geciktirdiğini bildirdi. Kurul, bu çerçevede kuraklığın ve jeopolitik risklerin enflasyon görünümü üzerindeki etkilerini de ele alarak, kısa vadeli faizlerdeki mevcut duruşun daha simetrik bir faiz koridoru içinde sürdürülmesine karar verdi. Bu doğrultuda bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını %8,25 seviyesinde sabit tutan PPK, marjinal fonlama oranını %12'den %11,25'e, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranını ise %11,5'ten %10,75'e indirdi.

Enflasyon ise, Ağustos ayında yükseliş trendini sürdürdü. Bu dönemde bir önceki yılın aynı ayına göre %9,54 artan Tüketici Fiyatları Endeksi'nde (TÜFE), önceki aylarda olduğu gibi, yine gıda ve ulaştırma fiyatlarındaki artışın ağırlıklı etkisi görüldü. Yıllık bazda sırasıyla %14,44 ve %9,45 oranlarında yükselen gıda ve ulaştırma grubu fiyatları, söz konusu enflasyon oranının 5 puanlık bölümüne sebep oldu. Ürün grupları arasında en yüksek fiyat artışı kaydeden lokanta ve oteller kaleminde ise, yıllık enflasyon %14,73 oldu. Öte yandan endeks, Temmuz ayına göre %0,09 oranında artarak yılın en düşük aylık enflasyon oranını kaydetti. Bu gelişmede, giyim ve ayakkabı fiyatlarındaki %4,92 oranındaki düşüş etkili olurken, gıda ile lokanta ve oteller grupları aylık enflasyona en yüksek katkıyı veren kalemler oldu.

Merkez Bankası Faiz Koridoruna Simetri Uyguladı

Enflasyon Yükseliş Trendini Sürdürüyor

Gıda Fiyatlarındaki Yıllık Artış %14,44 Oldu

İHRACATTAKİ GELİŞMELER

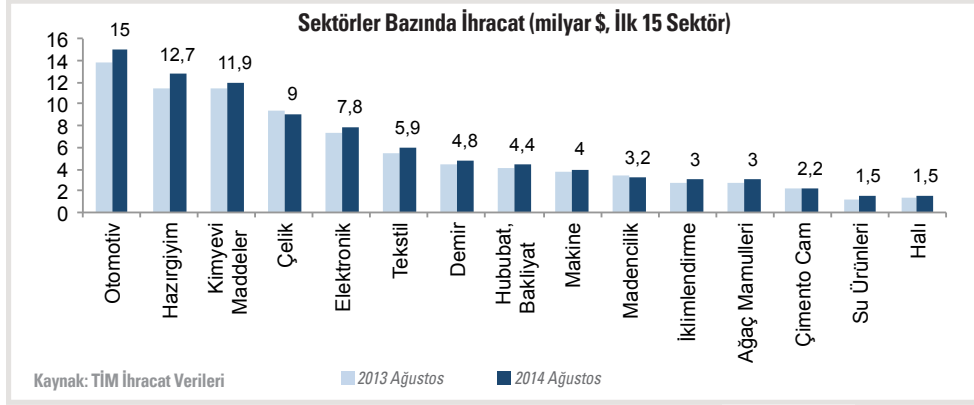
TİM verilerine göre, Ağustos ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %5,2 oranında artarak 11,1 milyar dolar oldu. Ağustos ayında en çok ihracat yapan sektör yaklaşık 1,6 milyar dolarla hazır giyim ve konfeksiyon olurken, bunu sırasıyla 1,4 ve 1,3 milyar dolarla kimyevi

maddeler ve mamuller ile otomotiv sektörleri takip etti. 1.lık konumuna yükselen hazır giyim bir önceki senenin aynı ayına göre %11,6 oranında güçlü bir ihracat artışı sergilerken, onu takip eden kimyevi maddeler ve otomotiv sektörlerindeki ilgili büyümeler sırasıyla %0,6 ve %0,4 oldu. Öte

yandan, 4.lük konumunu koruyan çelik ihracatı bu dönemde %3,5 oranında artış kaydederken, 5. sıradaki elektronik sektöründeki düşüş, Ağustos ayında %3 ile devam etti. Onu izleyen tekstil sektörü ise, %11 seviyesinde bir ihracat artışı sergiledi. Bu dönemde sektörler genelinde en güçlü per-

formans, yıllık %125,7 artış ile tütün ve mamullerinde, en keskin düşüş de, ihracatı %52,5 oranında gerileyen zeytin ve zeytinyağı sektöründe görüldü.

Ağustos ayı ihracat performansına en olumlu katkısı ise, 1,5 puanla hazır giyim sektörü yaptı. Yıllık ihracat hızına, makine sektörü 0,7, tekstil ve tütün grupları da 0,6'şar puanlık katkılarıyla destek verdi. Bu dönemde toplam ihracat gelişim oranını aşağı yönlü etkileyen sektörlerin başında ise, elektronik ile gemi ve yat geldi. Bu iki sektör, söz konusu dönemde Türkiye'nin ihracat hızını 0,3'er puan olumsuz etkiledi. Yılın ilk 8 aylık döneminde ise, mal ihracatı geçen senenin aynı dönemine göre %5,6 oranında artarak 99,6 milyar dolar oldu.

Ihracat Ağustos Ayında Yeniden Canlandı

Hazır Giyim İhracatta İlk Sıraya Yükseldi

En Güçlü İhracat Performansı Tütün Sektöründen Geldi

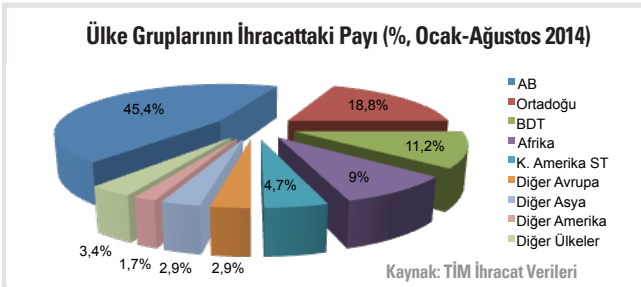
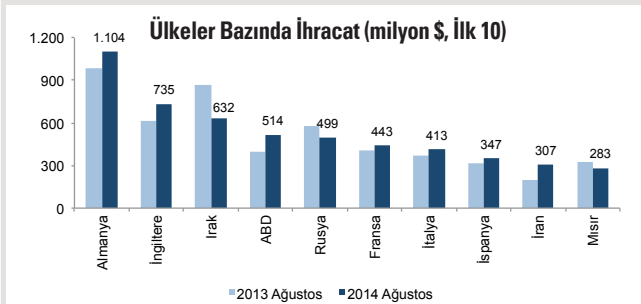
ÜLKELER VE İLLER BAZINDA İHRACAT

TİM verilerine göre, Ağustos ayında en çok ihracat yapılan ilk 5 ülke, sırasıyla Almanya, İngiltere, Irak, ABD ve Rusya oldu. Bu dönemde Almanya ve İngiltere pazarlarına yapılan mal ihracatı, bir önceki yılın aynı ayına göre sırasıyla %11,8 ve %19,1 oranlarında artış kaydederek güçlü trendini sürdürdü.

Haziran ayından bu yana daralma yaşayan Irak pazarı ise, Ağustos ayında %26,9 düşüş kaydetti. Aynı dönemde Rusya'ya yapılan ihracat %14,1 ile gerilemesini sürdürürken, ABD pazarı ise %30,5 oranındaki büyüme hızıyla Ağustos ayında 4. sıraya yükseldi. İtalya ve Fransa'ya yapılan ihracatta ise, sırasıyla %11,8 ve %8,7'lik ar-

tışlar gözlemlendi. Söz konusu dönemde ilk 10 ihracat partneri arasında en büyük ihracat artışının gerçekleştirildiği ülke ise, %57,9 ile İran oldu. Öte yandan, Ocak-Ağustos döneminde, Türkiye'nin ihracat pastasında en büyük dilimlere sahip pazarlar, sırasıyla %10, %7 ve %6,4'lük paylarla Almanya, Irak ve İngiltere oldu.

Yılın aynı dönemine göre 0,1'er puanlık artış kaydederken, diğer Amerika ve diğer Asya pazarlarındaki dilim daralmaları bu dönemde de devam etti. En çok ihracat yapan iller sıralaması ise, Ağustos ayında aynı kaldı. İstanbul 5,18 milyar dolarla liderliğini sürdürürken Kocaeli 0,87 milyar dolarla ikinciliğini korudu. Bursa ise 0,75 milyar dolar değerindeki ihracatıyla üçüncü sırada yer aldı. Sıralamada 4.lüğü 0,69 milyar dolarla İzmir, 5.liği ise 0,56 milyar dolarla Ankara alırken, 6. sıradaki Gaziantep ise, Temmuz ayında 0,48 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Öte yandan, önde gelen ihracatçı iller arasında Ankara ve Denizli, her biri %16,4 oranındaki yıllık ihracat artışıyla, Ağustos ayında en güçlü performansı sergileyen iller oldu. Kocaeli ve Bursa ise bu dönemde, sırasıyla %2,5 ve %1,7 oranlarındaki ihracat düşüşleriyle dikkat çekti.

Yılın ilk 8 aylık döneminde AB ülkeleri, geçen yılın aynı dönemine göre 3,1 puanlık güçlü bir artışla Türkiye'nin ihracatında %45,4'lük bir paya sahip oldu. Bu dönemde ülke grupları arasında 2. sırada gelen Ortadoğu da, payını yıllık bazda 0,2 puan artırarak %18,8'e yükseltti. Buna karşılık, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve Afrika ülkelerinin pastadaki payları sırasıyla 1,1 ve 1,2 puan daralma kaydetti. Ocak-Ağustos döneminde Kuzey Amerika ve diğer Avrupa ülkelerine yapılan ihracatın payı bir önceki

Irak Pazarı Daralmaya Devam ederken İran'a İhracat %57,9 Artış Kaydetti

ABD Pazarı Ağustos Ayında 4. Sıraya Yükseldi

En Yüksek İhracat Artışı Ankara ve Denizli'den Geldi

DIŞ TİCARET DENGESİ

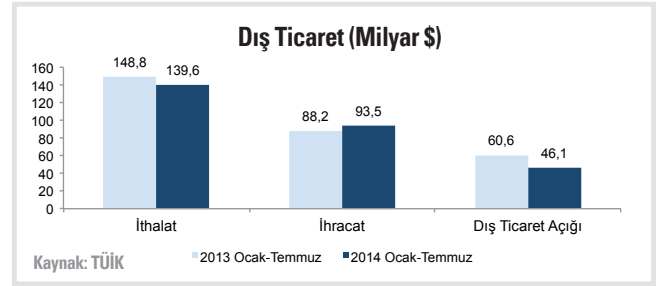
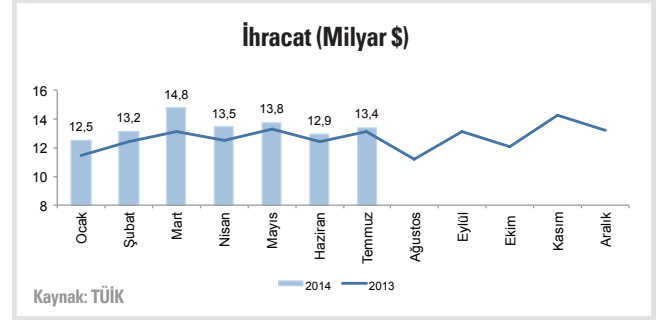
TÜİK verilerine göre, Temmuz ayında ihracat geçen yılın aynı ayına göre %2,6 oranında artarak 13,4 milyar dolar oldu. Bu dönemde en yüksek değerlerde ihracat gerçekleştiren ilk iki fasıl, sırasıyla %5 ve %4,2 oranlarında yıllık artış kaydeden motorlu kara taşıtları ve makineler oldu. %8,6 oranında büyüme gerçekleştiren örme giyim faslı Temmuz ayında da 3.lük konumunu korurken, 4. sırayı ise, %10 ihracat daralması yaşayan elektronik faslı aldı. Bu dönemde yıllık toplam ihracat büyümesine en büyük puan katkısı motorlu taşıtlar ve örme giyim yaparken, bunları, makineler, örülmemiş giyim ve plastikler takip etti. Temmuz ihracat gelişimini en olumsuz etkileyen fasıl ise, elektronik oldu. Bununla birlikte, demir-çelik ile mineral yakıtlar ve yağlar da, ihracat hızını aşağı çeken gruplar arasında yer aldı. Takvim etkilerinden arındırılmış rakamlar, ihracatın Temmuz ayında ivme kaybetmesinde Bayram tatilinin etkisi olduğuna işaret etti.

İthalat ise Temmuz ayında yılın en sert düşüşünü yaşayarak, bir önceki yılın aynı ayına göre %13,5 oranında azaldı. Önemli ölçüde Bayram tatilinden kaynaklanan bu gelişme sonucunda ithalat, 19,9 milyar dolar seviyesine geriledi. Temmuz ayında en yüksek değerlerde ithalat yapılan fasıllar, yine sırasıyla mineral yakıtlar ve yağlar, makineler ve demir-çelik oldu. İthalat, söz konusu fasılların ilkinde yıllık %3,3 oranında artarken, diğer ikisinde ise sırasıyla %19,3 ve %10,6 oranlarında azaldı. Temmuz'da ithalatın düşüş hızına en büyük katkı %85 oranında daralma kaydeden kıymetli taşlar ve metaller faslından gelirken, bunu, makineler ve motorlu kara taşıtları izledi.

Bu veriler doğrultusunda, dış ticaret açığındaki düşüş eğilimi Temmuz ayında da sürdü. Bu dönemde yıllık %34,8 oranında gerileyen açık, 6,5 milyar dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde ihracatın ithalatı karşılama oranı da, 10,6 puan yükselerek %67,5 seviyesine ulaştı. Öte yandan, ilk

7 ayda ihracatın %6,1 artarken, ithalatın %6,2 azalması sonucu, dış ticaret açığı yıllık bazda %24 gerileyerek 46,1 milyar dolar

oldu. Ocak-Temmuz döneminde ihracatın ithalatı karşılama oranı ise, 2013 yılındaki %59,3 seviyesinden %67'ye yükseldi.

Bayram Tatili İhracat ve İthalatta Düşüşe Sebep Oldu

İlk 7 Aylık Dönemde Dış Ticaret Açığı %24 Geriledi

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı %67 Düzeyinde

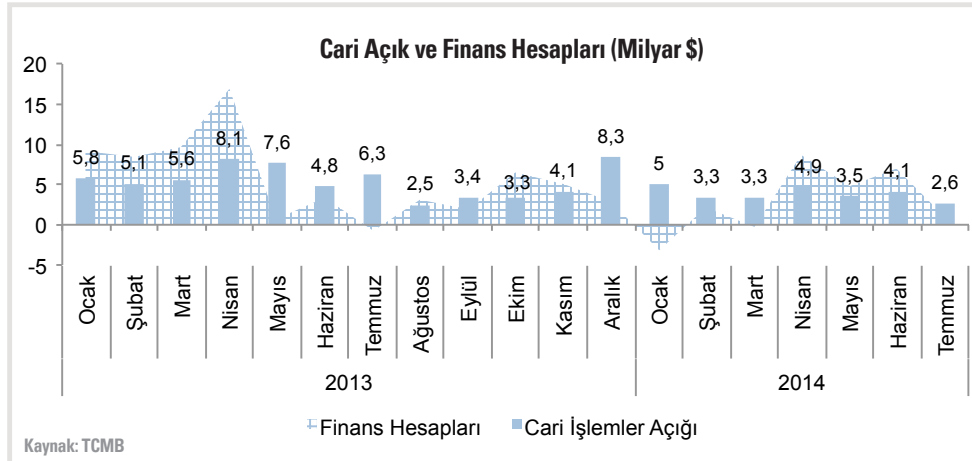
ÖDEMELER DENGESİ

Haziran ayında 4,1 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen cari işlemler açığı, Temmuz'da 2,6 milyar dolara geriledi. Temmuz ayı cari işlemler hesabı, mal ve gelir dengelerindeki sırasıyla 4,9 ve 0,7 milyar dolarlık açıklarla aşağı yönlü hareket eder-

ken, hizmetler dengesindeki 2,9 milyar dolarlık fazladan olumlu etkilendi. Ocak-Temmuz döneminde ise, cari açık bir önceki yılın aynı dönemine göre %38,3 gerileme kaydederek 26,8 milyar dolar oldu. Cari açığın bu memnuniyet verici iyileşmesinde, hem ihracat hem de ithalat

önemli rol oynadı. Bu dönemde altın hariç cari açıkta ise, yıllık bazda %24 oranında gerileme kaydedildi. Söz konusu düşüşteki temel etken ise, ihracattaki artış oldu. Ödemeler dengesinin finansman kısmında ise, Haziran'da görülen güçlü görünüm Tem-

muz ayında bir miktar zayıfladı. Bu dönemde finans hesapları, 873 milyon dolar olurken, net hata ve noksan kalemi ise yaklaşık 2 milyar dolar olarak gerçekleşti. Böylelikle Temmuz ayında denge fazlası olarak gerçekleşen 211 milyon dolar, TCMB rezervlerine giriş yaptı.

Cari Açık Yılın İlk Yarisında %38,3 Geriledi

Altın Hariç Cari Açıktaki Düşüşte İhracat Başrolde

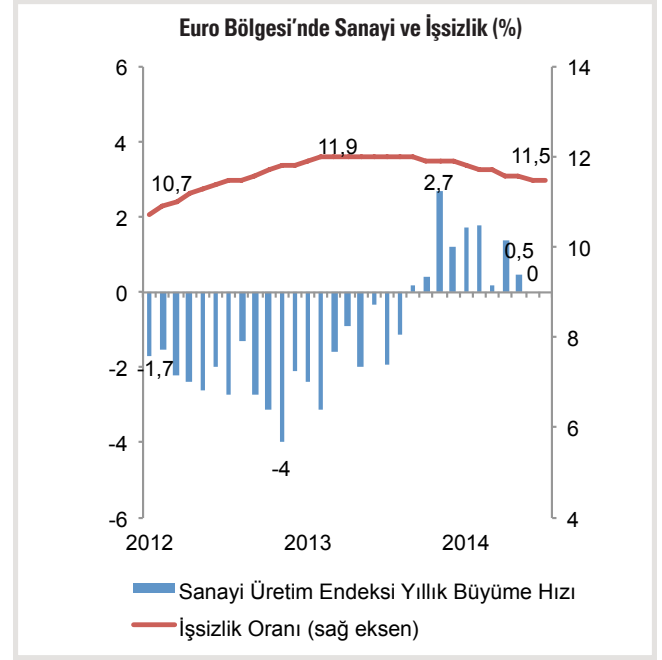
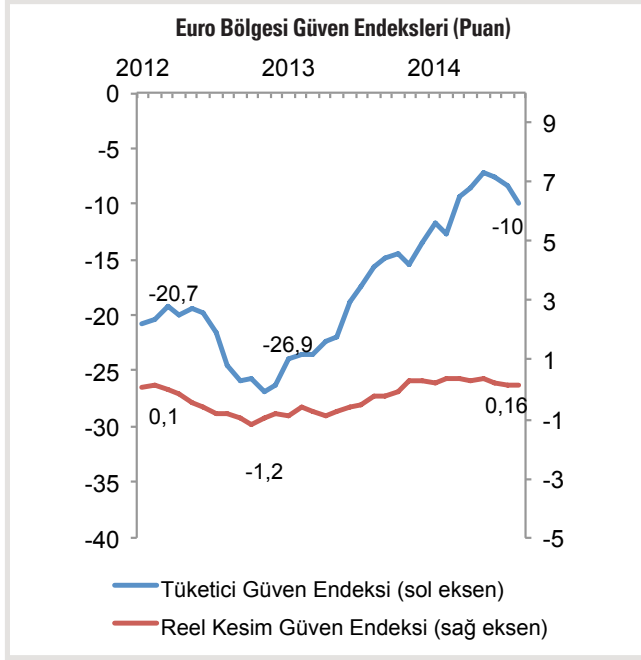
AVRUPA EKONOMİSİ

Euro Bölgesi'nde Mayıs ayında performansı düşen sanayi üretimi, Haziran ayında ise yıllık bazda bir değişim kaydetmedi. Açıklanan 2. çeyrek büyüme rakam-

ları da, Euro Bölgesi'nin ivme kaybederek yıllık GSYH büyüme hızını %0,7 düzeyine düşürdüğünü gösterdi. Bölge ekonomisi, 1. çeyreğe göre ise gelişme kaydedemeyerek

%0 oranında bir değişim oranına imza attı. 2. çeyrekte özel tüketimde artış olmasına rağmen, yatırımlardaki düşüşün, iç talebi zayıflattığı görüldü. Bölgenin hızını yukarı yönlü

etkileyen ülkeler arasında İngiltere ve İspanya başı çekerken, Almanya ve Fransa'da ise ivme kayıpları gözlemlendi. İtalya ekonomisinde ise, daralma bu dönemde de devam etti.

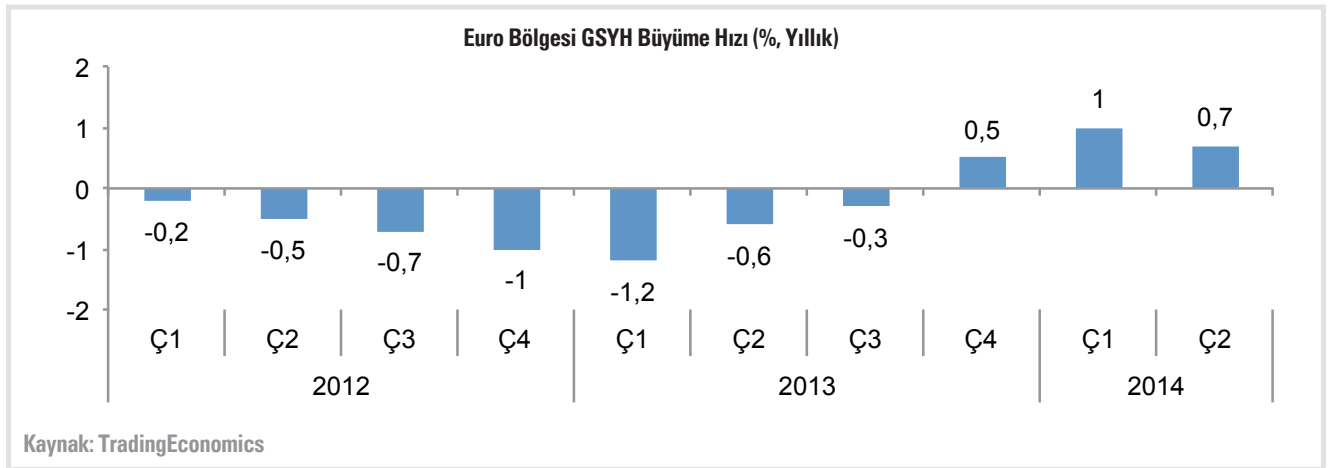

Bölge ekonomisinde 3. çeyrek göstergeleri de, düşük temponun devam ettiğine yönelik bir tablo çiziyor. Nitekim Ağustos ayında reel kesim güven endeksi üst üste 3. düşüşünü yaşa-

arak 0,16 puana gerilerken, tüketici güveni ise iniş eğilimini sürdürerek -10 puan düzeyine geriledi. İşsizlik oranı ise, Temmuz ayında %11,5 seviyesinde kaldı. Bununla birlikte, tü-

ketici enflasyonunun Ağustos ayında %0,3 düzeyine gerilemesi, deflasyon endişelerini yeniden canlandırdı. Bu bağlamda, ekonomik görünümdeki cansızlık ve düşük enflasyon nede-

niyle, Eylül ayı başında Avrupa Merkez Bankası, faiz oranlarında 10 baz puanlık yeni bir indirime gitme kararı aldı. Bu doğrultuda, politika faizi %0,05 seviyesine indirildi.

Euro Bölgesi'nde Ekonomik Görünüm Cansız

Almanya ve Fransa'da Tempo Düştü

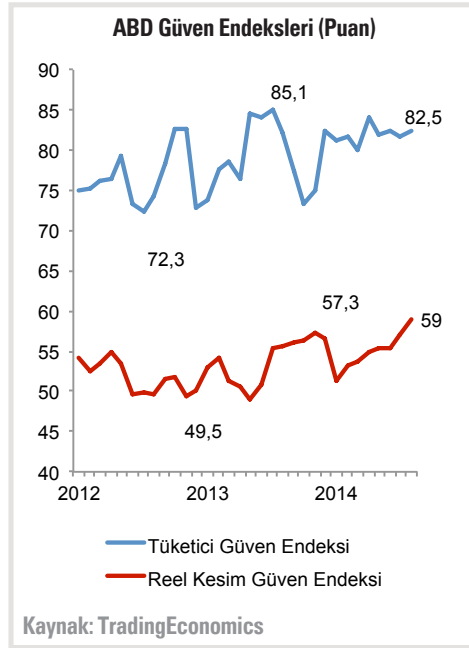

Avrupa Merkez Bankası Faizlerde İndirime Gitti

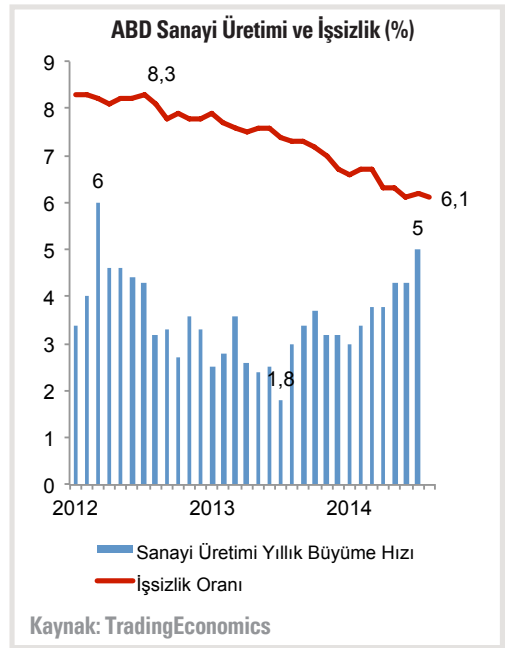

ABD EKONOMİSİ

ABD ekonomisinde 3. çeyreğe dair olumlu göstergeler art arda gelmeye devam ediyor. Bu bağlamda sanayi üretimi, hızlanan trendini 3. çeyreğe girerken de korudu. Haziran ayında %4,3 oranında büyüyen sanayi, Temmuz ayında hızını %5 seviyesine çıkardı. Reel kesimdeki güven ise, yükselişini Ağustos ayında da sürdürerek 1,9 puan artışla 59 puana erişti. Aynı dönemde tüketici güven endeksi de, yönünü yukarı çevirerek 82,5 puana yükseldi. Öte yandan FED kararlarında etkili bir faktör olan işsizlik oranı Ağustos ayında yeniden %6,1'e geriledi. Tüketici enflasyonu ise, Temmuz ayındaki %2,1 düzeyinden, Ağustos ayında %2 seviyesine düştü. Ekonominin olumlu görünümü, FED'in faiz artırımını zamanlamasında önemli bir gecikme yaşanmayacağı konusundaki beklentileri güçlendiriyor.

ABD Ekonomisinde 3. Çeyrek Görünümü Olumlu

ABD Piyasalarında Güven Yükselişte

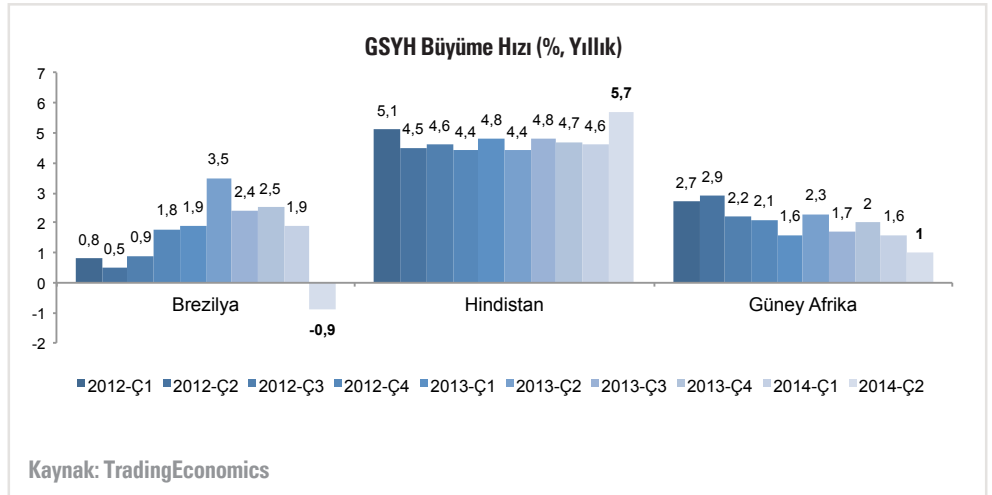

YÜKSELEN EKONOMİLER

Yükselen ekonomilerin 2. çeyrek büyüme verileri açıklanmaya devam ediyor. Çin %7,5 büyüme oranıyla gelişmekte olan ülkeler arasında pozitif ayrışırken, Rusya ise, ilgili büyüme hızını %0,8 olarak aşağı yönlü revize etti. Jeopolitik gerginliğin yansımalarının sürdürdüğü Rusya ekonomisinde, 3. çeyreğe dair göstergelerde ise, belirgin bir toparlanma gözlenmiyor.

BRICS grubunun bir diğer üyesi olan Güney Afrika da, Rusya'ya benzer bir şekilde, ekonomik aktivitedeki yavaşlamasıyla dikkat çekiyor. Yılın ilk çeyreğinde %1,6 büyüme kaydeden G. Afrika ekonomisi, 2. çeyrekte hızını %1 seviyesine düşürdü. İvme kaybında, madencilik ve imalat sanayindeki daralmalar etkili olurken, tarım ve inşaat sektörlerinde ise genişleme gözlemlendi.

Grubun bir diğer ülkesi Brezilya ise, aynı dönemde ani bir ekonomik daralma sergileyerek dikkatleri üzerine çekti. Son çeyreklerde yavaş ancak stabil bir seyirde

büyüme gerçekleştiren ekonomi, 2014'ün 2. çeyreğinde bu trendi terk ederek yıllık bazda %0,9 küçüldü. Brezilya ekonomisindeki bu gerilemede, imalat sanayi ve inşaat sektörlerindeki, sırasıyla %5,5 ve %8,7 oranlarındaki düşüşler etkili oldu. Bu bağlamda BRICS'e dair tablo, söz konusu 3 ülke çerçevesinde olumsuz bir görünüm çizerken, grubun Çin'den sonra en güçlü performans

gösteren ülkesi Hindistan oldu. Hindistan'da senenin ilk çeyreğinde %4,6 oranında büyüyen GSYH, 2. çeyrekte hızını beklenmedik bir şekilde artırarak %5,7 düzeyine yükseltti. Hindistan ekonomisinin tempo artırmasında, imalat sanayi ve inşaat sektörlerindeki büyümelerin yanı sıra, hizmetler kategorisindeki çeşitli alt sektörlerin genişlemesi de rol oynadı.

Brezilya Ekonomisinde Daralma Baş Gösterdi

Hindistan Temposunu Artırdı

Güney Afrika'da Ekonomi Büyüme Yavaşlıyor

